

Річниця кандидатства України до вступу в ЄС: які кроки робить МОЗ для наближення вступу до Європейського Союзу

У річницю набуття Україною статусу держави-кандидата до вступу в ЄС розповідаємо про те, що вдалося втілити Міністерству охорони здоров'я для наближення вступу України до Європейського Союзу і які переваги ми отримали завдяки цьому статусу.

Профільна заступниця міністра охорони здоров'я з питань європейської інтеграції Марина Слободніченко зауважує, що нині МОЗ рухається у трьох євроінтеграцій-

них напрямках: виконує домашнє завдання, яке є передумовою початку переговорного процесу, готується до перемовин і посилює міжнародні зв'язки з інституціями ЄС та європейськими країнами.

Досягнення за рік

Готуючись до вступу в ЄС, МОЗ першочергово реалізовує два завдання – імплементує положення угоди про асоціацію з ЄС та завершує процедуру селф-скринінгу.

«Вступ до Європейського Союзу – це не просто декларативна мета. Це стратегічна ціль та шлях до сталого розвитку, в тому числі і щодо медичної галузі. Наразі перед нами стоїть амбітне завдання – якнайшвидше імплементувати норми права ЄС до українського законодавства. Це дозволить Україні стати повноправною частиною ЄС на всіх рівнях, а також допоможе реально посилити нашу систему охорони здоров'я через впровадження найсучасніших європейських стандартів», – відзначив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

[Закон «Про систему громадського здоров'я»](#)

[Закон «Про лікарські засоби»](#)

Станом на червень 2023 р. обсяг виконання угоди у галузі охорони здоров'я сягнув 71%.

«За два квартали цього року команді МОЗ вдалося досягнути прогресу у 5%. Тобто, якщо на кінець 2022 р. показник виконання угоди про асоціацію з ЄС за напрямом охорони здоров'я дорівнював 66%, то нині він становить 71%. Це відбулося завдяки злагодженій роботі усіх дотичних гілок влади та політичній волі, яка посилила євроінтеграційний пріоритет після набуття Україною статусу кандидата до вступу в ЄС», – пояснила пані Слободніченко.

Зокрема протягом цього року в рамках угоди про асоціацію з ЄС вдалося ухвалити два з ключових законів – [Закон «Про систему громадського здоров'я»](#) та нову редакцію [Закону «Про лікарські засоби»](#).

Значні зрушення також відбулися в сфері донорства крові – [уряд ухвалив постанову](#), що впроваджує автоматизацію процесів системи крові, зокрема дозволяє оперативнo отримувати достовірну інформацію про потреби в крові для планування і моніторингу її запасів на національному та регіо-

нальному рівнях (через електронні системи eКров та ЕСОЗ). Крім того, Кабмін розробив та вже подав до Парламенту [законопроєкт](#), що має посилити відповідальність у галузі донорства крові та її компонентів.

Також на початку червня Парламент підтримав у першому читанні актуальний для України у безпековому плані законопроєкт, що імплементує стандарти ЄС щодо захисту від радіації ([впливу іонізуючого випромінювання](#)).

МОЗ досягнуло успіхів і в процесі внутрішньої перевірки законодавства на відповідність праву Європейського Союзу. Нині у рамках селф-скринінгу вже опрацьовано понад 98% директив, регламентів, угод та інших актів права ЄС (acquis ЄС) у галузі охорони здоров'я.

«Селф-скринінг – це не просто домашнє завдання, яке ми маємо виконати для початку переговорів з ЄС, це наша можливість побачити, які завдання перед нами стоять і як їх пріоритезувати. Серед майже 350 актів права ЄС у галузі охорони здоров'я, які потребують

обов'язкової адаптації в українське законодавство, повністю імплементовано лише 45», – розповіла профільна заступниця міністра.

Посилення міжнародних зв'язків з ЄС

Набуття Україною статусу кандидата до вступу в ЄС вже відкрило двері до окремих проєктів та програм Єврокомісії. Зокрема, у липні 2022 р. Єврокомісія та МОЗ підписали [угоду про приєднання України до програми EU4Health](#). Наша країна вже подала заявку на участь у 7 грантах для державних установ (гранти спільної дії), загальний бю-

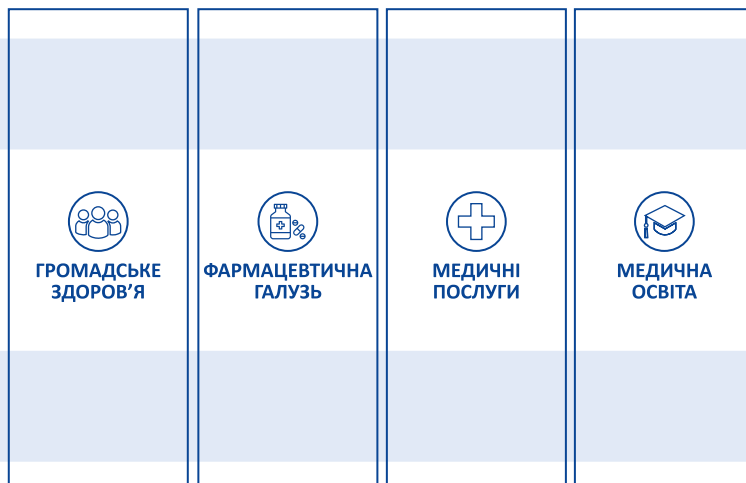

[Угода про приєднання України до програми EU4Health](#)

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

СФЕРИ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

ПОТОЧНИЙ СТАН

23.06.2023

Угода про асоціацію

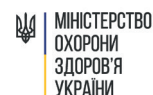
71%
виконано

Селф-скринінг acquis ЄС (1000+ актів)

98%
acquis ЄС проаналізовано

ПІДГОТОВКА ДО ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

«Дуже вдячні Єврокомісії за те, що вони вже активно включають Україну до спільного планування та реалізації заходів у галузі охорони здоров'я. Ми плануємо посилювати цю співпрацю ще активніше», – зазначила пані Слободніченко.

джет яких становить майже EUR 205 млн для консорціуму країн-учасниць.

Старт програм і надходження коштів від ЄС на їхню реалізацію планується у жовтні-листопаді 2023 р. Від України їх реалізовуватимуть Міністерство охорони здоров'я, Центр громадського здоров'я, Державний експертний центр, Український центр трансплант-координації та ДП «Електронне здоров'я». Програми охоплюють такі напрями:

- впровадження заходів проти антимікробної резистентності;
- профілактика раку та інших неінфекційних захворювань;
- профілактика серцево-судинних захворювань та цукрового діабету;
- підтримка інтеграції ERN до національних систем охорони здоров'я;

- розвиток потенціалу регуляторної мережі ЄС щодо лікарських засобів;
- пілотування нового підходу для оцінки та авторизації оновлених процедур з підготовки донорської крові, тканин та клітин;
- удосконалення використання даних в електронній системі охорони здоров'я;
- впровадження заходів у сфері глобальної охорони здоров'я.

«Дуже вдячні Єврокомісії за те, що вони вже активно включають Україну до спільного планування та реалізації заходів у галузі охорони здоров'я. Ми плануємо посилювати цю співпрацю ще активніше», – зазначила пані Слободніченко.

Загалом протягом року у статусі країни-кандидата МОЗ уклало 5 стратегічних документів про співпрацю з ЄС на державному

рівні. Окрім угоди про приєднання України до програми EU4Health було підписано:

- [Декларацію про наміри співпраці](#) у галузі охорони здоров'я та профілактики між міністром охорони здоров'я України та Міністерством охорони здоров'я та профілактики Франції.
- [Домовленість про співпрацю](#) в галузі охорони здоров'я між Європейською комісією та Міністерством охорони здоров'я України.
- [Два меморандуми про співпрацю](#) між Міністерством охорони здоров'я України та Французькою асоціацією охорони здоров'я з метою допомоги відбудувати зруйновані внаслідок війни медзаклади.

Плани

Попри те, що селф-скринінг ще не закінчився, МОЗ вже сформуло для себе пріоритетні питання євроінтеграційної політики – це громадське здоров'я, фармацевтична галузь, медичні послуги та освіта. Наскрізними лініями між ними

ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ДО ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Безперервний процес імплементації актів ЄС, стандартів та регуляцій

Етап I.

Аналіз стану імплементації acquis ЄС

- Визначення національних НПА, в які імplementовані положення acquis ЄС;
- Проведення постійного аналізу відповідності національних НПА відповідним acquis ЄС;
- Визначення % рівня імплементації acquis ЄС;
- Визначення переліку статей acquis ЄС, які не імplementовані в національні НПА.

Завершення селф-скрінінгу

Етап II.

Визначення пріоритетних завдань з імплементації acquis ЄС

- Визначення пріоритетності імплементації acquis ЄС;
- Визначення завдань, які необхідно вжити для імплементації acquis ЄС;
- Опис системних проблем, виявлених за результатами скрінінгу.

Звіт щодо відповідності законодавства України acquis ЄС

Етап III.

Створення програми імплементації acquis ЄС

- Визначення НПА, які потрібно першочергово прийняти;
- Визначення строків для повного завершення імплементації acquis ЄС.

Національна програма імплементації законодавства України до права Європейського Союзу acquis ЄС

УКРАЇНА

пролягають електронне здоров'я та концепція «One Health».

«Саме до цих сфер належать ключові норми ЄС, які ми маємо впровадити. Наші плани роботи

знаходяться не лише у площині адаптації законодавства, а й безпосереднього впровадження реформ. Активно готуємося до початку переговорів, посилюємо коман-

ду і розробляємо комплексні стратегії. Роботи попереду дуже багато, натомість вже сформовано бачення куди і як нам рухатися, щоб українська медицина якнайшвидше змогла трансформуватися відповідно до кращих європейських практик», – відзначила заступниця міністра Марина Слободніченко.

У планах МОЗ – вже до кінця року сформувати сильну переговорну команду, до якої будуть долучені не лише фахівці з міжнародного та європейського права, але й безпосередньо експерти ключових євроінтеграційних напрямів у галузі охорони здоров'я. ■

За матеріалами:
<https://moz.gov.ua/>